

Efterord: I Erling Bjurströms anda

Tobias Harding

tobias.harding@liu.se

Tema Kultur och samhälle (Tema Q), Linköpings universitet

Det är nu drygt sju år sedan Erling och jag träffades för första gången. Jag hade kommit till Norrköping och Tema Kultur och samhälle som sökande till en forskarutbildning. Nu var det dags för intervju och jag var oerhört nervös. Så här över sju år senare kan jag bara vara tacksam över möjligheten att doktorera i ett så kreativt sammanhang som inte minst Erling har varit med och skapat på Tema Q. Det är inte utan ett visst mått av nostalgi som man till exempel läser den beskrivning av en av våra doktorandkurser som återfinns bland dessa reflektioner. Under fem år var Erling min tålmodige och konstruktive handledare. Idag har jag nöjet att återigen arbeta med honom; denna gång i ett projekt där vi möts kring gemensamma intressen som bildning, ungdomspolitik, demokrati och kultur.

När Erlings egen handledare Johan Fornäs frågade mig om jag ville vara med som redaktör till den här festskriften kunde jag inte annat än tacka ja. Samtidigt är akademiska festskrifter en genre som inte enbart för med sig intresseväckande associationer. Oavsett om mediet är elektroniskt eller den traditionella fysiska boken så finns hela tiden bilden av festskriften som pliktskyldig ansamling av saker som inte nödvändigtvis hör samman. Jag var alltså en smula orolig redan när jag påbörjade arbetet. Dessutom var det bråttom. Allteftersom bidragen strömmade in började vi emellertid se mönster. Visst var ämnesvalet både olikartat och mångskiftande. Dessa reflektioner i Erling Bjurströms anda sträcker sig över en mängd olika ämnen: från Östermalmshallens konsumtionskulturer till Walter Benjamins försvunna väska, från tonårstjejers musiksamlade till Nisse Lindmans melankoli, eller från ungdomspolitik till läkarbesök, för att bara nämna några. Ändå finns det röda trådar som löper mellan de olika bidragen, familjelikheter som binder dem samman.

De röda trådar som finns här kan vi som redaktörer knappast göra anspråk på att ha lagt ut. Snarare finns det säkert åtskilliga som åtminstone jag ännu inte upptäckt. Ett antal röda trådar löper dock ändå genom och mellan de olika reflektionerna. Det hela blir inte så mycket en ansamling text som en samling texter som består av vad skilda författare på skilda grunder har associerat med Erling, med Erlings forskning och med den forskning de har gjort tillsammans med honom. Detta kan kanske ses som poängen med den akademiska festskriften som form; att fira en kollega med utgångspunkt i gemensamma erfarenheter. Redan själva bredden i volymen har någonting att säga om Erlings breda forskargärning och ännu bredare intressen. Bland det som gör honom till en så kompetent handledare är egenskapen att kunna sätta in även nya ämnen i ett större sammanhang. Flera talar också om hans smittande engagemang i olika frågor. Inte minst samlandet som kulturyttring och personlig sysselsättning är något som flera har tagit tillfället i akt att knyta an till. Andra inspireras av Erlings forskning kring smak, stil och kultur, gärna med vägledning av teoretiker som Walter Benjamin och Paul Ricoeur; tänkare som vi som har haft Erling som lärare ofta har haft nöjet att möta genom hans engagerande förmedling.

Även författarna kan ses som samling, i detta fall en samling av människor som samlats i denna traditionella akademiska hyllningsform. Huvudsakligen rör det sig om forskare inom samhällsvetenskap och humaniora, men sedan går likheterna isär (och inte ens detta gäller

alla). En mängd olika akademiska discipliner finns representerade i denna elektroniska volym. Flera av oss har till och med svårt att definiera vilken akademisk disciplin vi själva tillhör. Detta gäller inte minst flera av oss ifrån Tema Kultur där disciplinerna nu mötts och blandats i runt ett decennium. Därtill sträcker sig emellertid även Erlings övriga nätverk in i en mängd olika lärosätens olika ämnen och institutioner, och bildar därmed grunden för ett fortgående akademiskt samtal. Flera av dem som deltar här kan skrivas in i en tolkande kulturvetenskaplig tradition, men det finns också andra inslag. Erlings egen bakgrund innefattar emellertid även en stark kvantifierande ådra som även den finns representerad här.

Reflektionernas författare vänder på sina ämnen på skilda och ibland överraskande sätt. Smak, kultur och samlande som konstruerande faktorer i vår livsvärld framträder på flera ställen. Flera gånger återkommer bilden av de vindlande passagera, ibland manifesterade i Walter Benjamins Paris, ibland någon annanstans, som till exempel i Solna Centrum. Vid ett tillfälle dyker Erlings egen resväska upp. Läsaren kan med all sannolikhet hitta många fler röda trådar i dessa passagers vindlingar. Denna lätt bricolageartade samling reflektioner dedicerar vi till Erling.